

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra			
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne			
Ročník	deviaty			
Časový rozsah vyučovania	Jazyk: 3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne			
	Literatúra: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne			
Poznámka	povinný predmet			
Vypracovala	Mgr. Ľ. Šelepáková			

Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk a literatúra vytvára predpoklady pre úspešné zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov a má v systéme vzdelávania dominantné postavenie. Slovenčina ako materinský jazyk je prostriedkom uvedomovania si národnej identity a štátnej príslušnosti človeka. Tvorí integrálnu zložku jeho myslenia, je prostriedkom na poznávanie vonkajšieho a vnútorného sveta, na verbálne vyjadrovanie myšlienok, pocitov a nálad, slúži na kontakt a dorozumievanie sa s inými používateľmi jazyka, pomáha vnímať krásu umeleckých diel. Reprezentuje intelektuálnu, citový a mravnú vyspelosť svojich používateľov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti slovenského jazyka a literatúry je dosiahnuť takú úroveň rečových zručností v príslušnom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikatívnu situáciu či už hovorovú alebo odbornú v rozsahu odbornosti všetkých vzdelávacích oblastí a primerane a vhodne z hľadiska jazykového štýlu, s príslušnou gramatickou a pravopisnou normou v ústnom i písomnom prejave.

- formovať všestranne harmonicky rozvinutú osobnosť žiaka v spoločnosti,
- viesť žiakov k spoznávaniu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému,
- rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitné jazykové kompetencie, t. j. schopnosť primerane reagovať ústnou aj písomnou formou v rozličných životných komunikatívnych situáciách (tento cieľ je determinovaný získaním správnych ortografických a ortoepických návykov a zručností)
- prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka zvyšovať jazykovú kultúru verbálnych prejavov žiakov
- viesť žiakov k funkčnému využívaniu jazykových a mimojazykových prostriedkov
- pestovať lásku k materinskému jazyku a pocit príslušnosti k určitému etniku
- viesť žiakov k získaniu čitateľských návykov, rozvíjať záujem o knihu, zvyšovať kultúrnu a čitateľskú gramotnosť

- rozvíjať tvorivé myslenie žiakov, podporovať ich sebavedomie
- viesť žiakov k tomu, aby vedeli samostatne získavať vedomosti z rozličných zdrojov
- umožniť žiakom vnímať a vcítiť sa do umeleckého diela
- viesť žiakov k vnímaniu literatúry ako nejednoznačného, otvoreného pohľadu na svet

Kompetencie

Kognitívne spôsobilosti

Čítať s porozumením - pochopiť význam textu, formálnu stránku textu, pochopiť význam lexikálnych jednotiek
Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum
Členiť text z hľadiska kompozície
Editovať koncept textu, opraviť štýl, gramatické chyby, pravopis a interpunkciu
Rešpektovať jazykové pravidlá vo vlastných jazykových prejavoch
Poznávať stylistickú hodnotu jednotlivých útvarov
Rozvíjať pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
Charakterizovať a vedieť rozlíšiť literárne druhy a žánre

Afektívne spôsobilosti

Sformulovať vlastné hodnotenie ukážky (úryvku, diela), podložiť svoje stanovisko argumentmi
Prijímať, hodnotiť a vážiť si odkaz našich predkov
Zaujať postoj k umeleckému textu
Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.

Konatívne spôsobilosti

Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy
Reprodukovať umelecký a vecný text (doslovne, podrobne, stručne)
Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty, dodržiavať pravopisnú normu
Uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykový systém
Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová
Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela.

Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne.

Zdramatizovať básnický alebo prozaický text (rozprávka, bájka, povesť)

Ilustrovať umelecký text

Napísať kratší prozaický útvar (bájka, rozprávka), básnický text

Komunikačné spôsobilosti

Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu

Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu

Prezentovať a obhájiť vlastný názor

Prezentovať umelecký text

Učebné spôsobilosti

Zapamätať si potrebné fakty a definície a preukázať ich znalosť

Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi

Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky a definície nových javov

Usporiadať známe javy do tried a systémov

Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici

Vedieť získať informácie z rôznych zdrojov a internetu

Budovať si vlastnú knižnicu

Interpersonálne spôsobilosti

Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty

Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov

Schopnosť kooperácie

Schopnosť empatie

Postojové spôsobilosti

Vytvárať si vlastný hodnotový systém

Vytvárať si pozitívny vzťah k vlastnému národu

Stratégie vyučovania

Stratégiou vyučovania chceme dosiahnuť, aby zvolené metódy, formy a prostriedky rozvíjali v žiakoch národnú hrdosť a pozitívny vzťah k materinskému jazyku. Zároveň aby žiakov viedli k osvojovaniu si jazyka ako prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, na vyjadrovanie vlastných pocitov, postojov a názorov, aby rozvíjali ich komunikatívne schopnosti a návyky tak, aby vedeli primerane reagovať v rôznych jazykových situáciách, aby nadobudli sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti, nadobudli estetické cítenie, uvedomili si podstatu ľudských hodnôt, pochopili slovesné umelecké dielo a vyjadrili svoje hodnotenie.

Metódy

situačná metóda
inscenačná metóda
riadený rozhovor, diskusia
skupinová práca
samostatná práca
problémové metódy, heuristická metóda
fixačné metódy
motivačné metódy
práca s knihou a odbornou literatúrou
práca s umeleckým textom

Formy

rozprávanie, výklad, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie postupu činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT a tvorba prezentácie, práca s knihou, konzultácie, fiktívne situácie, projekty, sebahodnotenie, medzipredmetové vzťahy

Učebné zdroje

Odborná literatúra: Krajčovičová, J. : Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ
Petríková, D.: Literárna výchova pre 9. ročník základných škôl a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom

Kritériá hodnotenia

Počet kontrolných diktátov: 4 (zvieracie podstatné mená, interpunkcia, zvieracie prídavné mená, opakovanie ISCED2)

Počet kontrolných slohových písomných prác: 2 (charakteristika osoby, životopis)

SLOVENSKÝ JAZYK				
Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva z 8. ročníka	Zvuková stránka jazyka a pravopis	Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov. Pravopis a jeho zdôvodnenie.	Žiak vie samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text i text iného žiaka s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne i opraviť, pričom pri oprave textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu lexikológie, syntaxe a slohu.	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
	Náuka o slove	Pojem obrazné pomenovanie; Priame pomenovanie; Nepriame pomenovanie (prirovnanie, metafora, metonymia, personifikácia).	Žiak vie pomenovať skutočnosť priamo a nepriamo. Vie aplikovať nadobudnuté vedomosti v práci s textom tak, že v texte vie vyhľadať jednotlivé typy nepriamych pomenovaní. Vie vymenovať nepriame pomenovania, vie určiť, prečo sa používajú, čo znamenajú a uviesť na ne príklady. Vie analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť štylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte.	Osobnostný a sociálny rozvoj

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
		Tvaroslovie	<ul style="list-style-type: none"> • Slovné druhy - Podstatné mená: - Zvieracie podstatné mená - Neživotné podstatné mená zakončené na –r, -l - Nesklonné podstatné mená - Skloňovanie slova pani - Prídavné mená: - vzory matkin, otcov, páví - delenie prídavných mien - Slovesá: - Slovesný vid - Slovesný spôsob - Činnostné a stavové slovesá - Zvratné slovesá - Zámená - Druhy zámen - Príslovky - Druhy prísloviak - Predložky - Prvotné a druhotné - Spojky - Priraďovacie a podraďovacie - Písanie čiarky - Častice a citoslovčia 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvrdzuje a aktívne využíva doterajšie poznatky z nižších ročníkov • Dokáže nájsť vo vete všetky slovné druhy a pomenovať ich • pozná a vie reprodukovať vzory pomnožných podstatných mien • vie určiť vzor zvieracieho a neživotného podstatného mena zakončeného na –r, -l • vie skloňovať slovo pani • pozná a vie použiť vzory prídavných mien • ovláda pravopis vzorov matkin, otcov, páví • vie, ako delíme prídavné mená a jednotlivé prídavné mená zaradiť k správne druhu • vie určiť všetky gramatické kategórie slovesa + zvratnosť/nezvratnosť • vie určiť správny druh predložky, príslovky, spojky • dokáže správne uviesť čiarku • vie vo vete nájsť všetky slovné druhy 	Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova
		Intonačné prostriedky reči	prízvuk, dôraz, prestávka, melódia, tempo reči, sila hlasu	Žiak vie zdôvodniť dôležitosť suprasegmentálnych javov, vysvetliť jednotlivé prozodické vlastnosti.	

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zvuková stránka jazyka a pravopis		Hlásky	delenie hlások - samohlásky, spoluhlásky, dvojhlásky, delenie z hľadiska pravopisu a znelosti; spodobovanie	Žiak vie vymenovať a memorovať slovenské hlásky, dokáže vedomosti o nich využiť v praxi, vie určiť, kde nastáva znelostná asimilácia, zdôvodniť prečo nastáva znelostná asimilácia	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Pravopis cudzích slov	pravopis cudzích slov	Žiak vie vysvetliť výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu, dokáže nájsť v texte slová cudzieho pôvodu	Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
		Interpunkčné znamienka	bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, bodkočiarka, pomlčka a spojovník, úvodzovky	Žiak vie z obsahovej stánky vety správne rozhodnúť, aké interpunkčné znamienko použije. Vie rozlíšiť graficky pomlčku a spojovník. V texte správne používa pomlčku a spojovník. Vie správne zapísať priamu reč.	Osobnostný a sociálny rozvoj

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Významová stránka jazyka (Náuka o slove)		Slovná zásoba	pojem slovo, slovná zásoba; delenie slovnej zásoby podľa vecného významu(synonymá, antonymá, homonymá, jednovýznamové a viacvýznamové slová); slová podľa dobového výskytu (archaizmy, historizmy, zastarané slová, neologizmy); podľa citového zafarbenia (neutrálne, expresívne); podľa pôvodu (domáce a cudzie); podľa štýlovej príslušnosti; podľa spisovnosti (spisovné, nespisovné); slovníky	Žiak vie vysvetliť pojem lexikológia, vie správne zaradiť slovo k správne druhu slovnej zásoby, vie prakticky využiť slovenské jazykovedné slovníky.	Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova Environmentálna výchova
		Obohacovanie slovnej zásoby	jednoslovné pomenovanie, viacslovné pomenovanie (frazologizmy, frazeologický slovník, porekadlo, príslovie pranostika, okrídlené výrazy); združené pomenovanie; pojem obrazné pomenovanie; priame pomenovanie; nepriame pomenovanie - prirovnanie, metafora, metonymia, personifikácia	Žiak vie rozlíšiť pojmy jednoslovné, viacslovné a združené pomenovanie, vie ich vyhľadať, rozlíšiť, vysvetliť funkciu a určiť význam v texte. Vie určiť rozdiel medzi frazeologizmom a združeným pomenovaním, vie vysvetliť význam frazeologických jednotiek, vie ich vyhľadať vo frazeologickom slovníku. Vie pomenovať skutočnosť priamo i nepriamo, vymenovať nepriame pomenovania.	Osobnostný a sociálny rozvoj

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
		Obohacovanie slovnej zásoby	Bezpríponové odvodzovanie podstatných mien, tvorenie slov, slovotvorné postupy (odvodzovaním - slovotvorná predpona, prípona, slovotvorný základ, základové slovo). Tvorenie slov skladaním, skracovaním - skratka, značka, iniciálová skratka, skratkové slovo.		Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
		Prídavné mená	Aktivizácia vedomostí z predchádzajúcich ročníkov, vzory prídavných mien, stupňovanie prídavných mien, pravopis.	Žiak vie využiť a aplikovať v problémových úlohách svoje vedomosti o prídavných menách. Vie určiť správny vzor prídavného mena, ovláda pravopis prídavných mien.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Zámená a číslovky	Pravopis, skloňovanie, postavenie ako vetného člena.	Žiak vie v komunikačnej situácii používať osobné základné a privlastňovacie zámená, vie správne používať tykanie a vykanie.	

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Tvaroslovie		Slovesá	Druh slovíes, pomocné slovesá, slovesný tvar, gramatické kategórie.	Žiak vie vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a ich funkciu v texte. Vie vysvetliť a identifikovať plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a ich funkciu v texte. Vie vysvetliť a identifikovať jednoduchý a zložený slovesný tvar v texte. Vie vysvetliť a identifikovať oznamovací, rozkazovací a podmieňovací spôsob a chápe jeho funkciu.	Dopravná výchova, výchova k bezpečnosti v cestnej premávke.
		Príslovky	Rozdelenie a pravopis prísloviiek, konverzia, vetnočlenská platnosť.	Žiak vie vysvetliť a identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu. Vie vysvetliť funkciu stupňovania prísloviiek v texte.	
		Predložky a spojky	Druhotné predložky, vokalizácia predložiek. Spojky, pravopis čiarky.	Žiak vie identifikovať predložky a spojky v texte. Vie vysvetliť pojem vokalizácia predložiek.	
		Častice a citoslovčia	Častice, konverzia slovných druhov, citoslovčia a ich pravopis.	Vie odlíšiť častice od iných slovných druhov. Chápe ich význam vo vzťahu k výpovedi.	

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Syntax		Základné vetné členy. Rozvíjacie vetné členy. Jednoduchá veta a jednoduché súvetie.	Vety podľa zloženia, vety podľa zámeru a podľa členitosti. Podmet, prísudok, prísudzovací sklad, predmet, prívlastok zhodný a nezhodný, príslovkové určenie, prístavok. Súdržnosť textu. Zápor v slovenčine.	Žiak vie v jednoduchých holých i rozvitých vetách správne používať hlavné a rozvíjacie vetné členy. Vie ich určiť a zdôvodniť ich gramatickú funkciu. Žiak vie samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou. Dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.	Ochrana života a zdravia. Multikultúrna výchova.

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
		Výkladový slohový postup. Úvaha. Umelecký štýl. Náučný štýl. Opisný slohový postup. Odborný opis.	Populárny a vedecký výklad. Jazykové prostriedky výkladu. Štylistické a jazykové prostriedky úvahy. Žánre umeleckého štýlu, jazykové a štylistické prostriedky. Opisný a rozprávací slohový postup. Jazykové a štylistické prostriedky náučného štýlu. Žánre náučného štýlu, tabuľky, grafy - čítanie s porozumením. Typológia opisu - statický, dynamický, umelecký a odborný.	Žiak vie vysvetliť a identifikovať výklad, pod vedením učiteľa vie rozlíšiť vedecký a populárny. Pozná znaky výkladového slohového postupu. Žiak vie odlišiť umelecký text od vecného. Rozlišuje žánre lyriky, epiky a drámy. Ovláda znaky opisného a rozprávacieho slohového postupu. Žiak dokáže rozlíšiť žánre náučného štýlu. Dokáže pod vedením učiteľa vyhľadať a spracovať údaje z tabuľky a grafu. V texte náučného štýlu dokáže rozlíšiť prostriedky opisného, informačného a výkladového slohového postupu.	OSR

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Sloh		Administratívny štýl, úradný list, životopis - úradný a štruktúrovaný.	Jazykové prostriedky a žánre administratívneho štýlu. Potvrdenka, podací lístok, objednávka, odvolanie sa...	Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti: výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, úvaha, výklad.	
				Žiak vie napísať podľa vzoru štruktúrovaný životopis (europass) rodičov / svoj vlastný.	OSR
		Publicistický štýl	Jazykové prostriedky a žánre publicistického štýlu.	Žiak vie pod vedením učiteľa rozlíšiť jednotlivé žánre publicistického štýlu: správu, komentár, stĺpček, úvodník, recenziu. Vie porovnať charakter a zameranie slovenských denníkov. Číta a pod vedením učiteľa analyzuje význam textov, spôsob výstavby textu a použité prostriedky.	Mediálna výchova

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
		Rečnícky štýl	Charakteristika, útvary rečníckeho štýlu - prívet, slávnostný prejav, diskusný príspevok, aktivizácia vedomostí.	Žiak vie samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo a jasne.	TPPZ, OSR
		Hovorový štýl	Jazykové prostriedky hovorového štýlu. Žánre: dialóg, SMS, e-mail.	Žiak pozná základné znaky hovorového štýlu : ústnosť s dôrazom na správnu aplikáciu prozodických vlastností, dialogickosť, súkromnosť a expresívnosť.	OSR

Tematický celok		Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Jazykoveda		Náuka o jazyku. Členenie jazykovedy.	Systém jazyka, jazykové roviny, jazykoveda. Slovenčina ako národný jazyk. Dialekty, dialektológia, kodifikácie.	Žiak vie vysvetliť pojmy: národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia, náuka o významovej rovine jazyka. Žiak vie prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. Žiak vie pri tvorbe vlastných textov funkčne využiť bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. Žiak vie porovnať špecifickosť Záhorského nárečia s nárečím Trnavským, stredoslovenskými i východoslovenskými nárečiami. Žiak pozná okolnosti snahy J.I. Bajzu, Bernoláka i Štúra pri používaní a kodifikácii spisovného jazyka Slovákov.	OSR

LITERATÚRA			
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Poézia	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov. Vyvodenie a definícia pojmu lyrika. Viazaná umelecká reč. Základné znaky poézie v lyrických ukážkach (rytmus, verš, strofa, rým), tlmenie dejovosti. Vyvodenie a definícia pojmu spoločenská lyrika, reflexívna lyrika, óda, sonet, epigram, epitaf. B. Čítanie a interpretácia textu, čítanie s porozumením. Čítať básnický text s porozumením, frázovať ho v zhode s jeho rytmom, rešpektovať rytmickú usporiadanosť. Prednášať báseň spamäti. Správne dýchanie, artikulácia, spisovná výslovnosť.</p>	<p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia. Vie vysvetliť a vytvoriť definíciu jednotlivých druhov lyriky. Vie zaradiť lyrický text k spoločenskej, prírodnej, reflexívnej alebo lúboštnej lyrike. V texte lyrickej básne vie určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké obrazné prostriedky. Vie sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne. Žiak vie verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu. Pri interpretácii používa správne literárne pojmy.</p>	OSR, VMR

	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
	Próza	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský, román vo veršoch a román vo forme denníka. Vyvodenie a definícia pojmu diely - dilógia, trilógia. B. Čítanie a interpretácia textu. Čítať text s porozumením a s dôrazom na techniku čítania, frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu. Identifikovať v danom texte rozprávača a formu jeho vyjadrenia, on-forma, ja-forma. na základe analýzy postáv v literárnej ukážke určiť hlavnú postavu (postavy), vedľajšie postavy, ako východisko pre charakteristiku postáv využiť ich prehovory - monológ, dialóg. Charakterizovať literárne postavy ako výsledok autorovho umeleckého videnia a ponímania sveta. Hodnotiť konanie a myslenie literárnych postáv z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi. Úloha opisu v románe. Porovnať román s poviedkou z hľadiska počtu postáv, radenia dejových línií, tematiky, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia dokumentovať prečítaním, citovaním, parafrázovaním časti konkrétneho literárneho diela. Porovnať druhy románov na základe charakteristických vlastností (dej, postavy, prostredie, zameranie na čitateľa. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie ukážky, obhajoba vlastného názoru. Transformácia hlavnej postavy, prostredia. Čítanie ilustrácií, vlastná ilustrácia. Dotvorenie ukážky, rozvoj štylizračných schopností. Vyhľadávanie informácií o autoroch a dielach - projekt, referát, ppt prezentácia.</p>	<p>Žiak vie vyjadriť a vysvetliť definíciu pojmu román, vie odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť, pri štylistickej lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetickéj pôsobnosti diela. Vie samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu. Vie samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie. Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte.</p>	OSR, TPPZ

	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
	Dráma, dramatické umenie	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov. Vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu. Vyvodenie a definícia pojmov tragédia, komédia (veselohra), činohra. Vyvodenie a definícia pojmov opera, opereta, muzikál. Identifikovať základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované. Analýza drámy po kompozičnej stránke: vonkajšia kompozícia - dejstvo, scény, výstupy; vnútorná kompozícia - úvod zápletky vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Vyvodenie a definícia pojmov inscenácia divadelnej hry, premiéra, repríza, derniéra. B. Čítanie a interpretácia textu - čítanie s porozumením, tiché čítanie, prerozprávanie deja prečítaného textu. Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu - technika dramatizovaného čítania. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a funkcie jazykových prostriedkov. Komparatívna analýza textu, porovnávanie dramatických žánrov s epickými žánrami. Komparatívna analýza - porovnať divadelnú hru s filmovým, televíznym a rozhlasovým spracovaním. Charakteristika hlavných a vedľajších postáv. Formulovanie hlavnej myšlienky. Tvorba - transformácia literárneho textu na dramatický, zdramatizovať text niektorej literárnej ukážky v učebnici. Transformácia dramatického textu na prozaický. Verbalizácia čitateľského zážitku. Subjektívne hodnotenie prečítanej drámy - návšteva divadelného predstavenia.</p>	<p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma, vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra. Vie pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu, abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu, zdramatizovať literárny text, charakterizovať spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov, vysvetliť pojmy vonkajšia kompozícia, vnútorná kompozícia. Vie spracovať zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenovať divadelnú hru. Vie uplatniť mimojazykové prostriedky - gestikulácia, mimika - pri prezentácii dramatického textu. Vie transformovať veršovaný a neveršovaný text na dramatický a naopak.</p>	MEV, OSR